33 m (07)
С-26

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ИҚТИСОДИЁТ УНИВЕРСИТЕТИ

ЎЗБЕКИСТОН ТАДБИРКОРЛИК ВА ФЕРМЕРЛИКНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ МАРКАЗИ

"ЮКСАЛИШ МЕЗОНИ" НТМ

Б.Т. САЛИМОВ, М.С. ЮСУПОВ,
А.С. ЮСУПОВ

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МАҲСУЛОТЛАРИНИ ЭКСПОРТ ҚИЛИШ

TDIU
kutubxonasi
h/v 43 20

ТОШКЕНТ – 2015

УЎК: 91 (076)
КБК 65.248
С-26

С-26 Б.Т.Салимов, М.С.Юсупов, А.С.Юсупов. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини экспорт қилиш. Ўқув-амалий қўлланма. –Т.: "Fan va texnologiya", 2015, 240 бет.

ISBN 978–9943–4647–4–2

Ушбу ўқув-амалий қўлланма Давлат илмий-техника дастурларининг **Ф-1-59- "Ўзбекистон агросаноат мажмуасини жаҳон аграр ва озиқ-овқат бозорларига интеграциялашувининг назарий-услубий асосларини такомиллаштириш"** мавзусидаги фундаментал илмий тадқиқот лойиҳаси доирасида тайёрланган.

Ўқув-амалий қўлланма Ўзбекистон Тадбиркорлик ва фермерликни қўллаб-қувватлаш маркази билан ҳамкорликда ташкил этилаётган кўп тармоқли фермерлар хўжаликлари раҳбарларининг "**Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини экспорт қилиш**" бўйича семинар-тренинги ўқув дастури асосида тайёрланган. Ўқув-амалий қўлланмада экспорт стратегияси, маҳсулотларни экспортга тайёрлаш ва амалга ошириш, экспорт шартномасини тузиш ва рўйхатга қўйиш, экспорт қилинаётган маҳсулотларга турли сертификатлар олиш ва юкларни суғурталаш, уларни транспортга юклаш ва ташиш, божхона юк декларациясини тўлдириш ва юкни божхона органларида расмийлаштириш, МДҲ ва Европа Иттифоқи мамлакатларига маҳсулотларни экспорт қилиш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари экспортини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш масалалари ўз ифодасини топган.

Ўқув-амалий қўлланма экспорт масалалари билан шуғулланувчи мутахассислар ва фермер хўжаликлари раҳбарлари, олий ва ўрта махсус ўқув юртларининг профессор-ўқитувчилари ҳамда талабалари, амалиётчилар, катта илмий ходим-изланувчилар ва мустақил изланувчиларга мўлжалланган.

УЎК: 91 (076)
КБК 65.248

Тақризчилар:

А.Алимов – Ўзбекистон "Тадбиркорлик ва фермерликни қўллаб-қувватлаш маркази" директори;

И.Ҳотамов – и.ф.н., доц.,Тошкент давлат иқтисодиёт университети "Ташқи иқтисодий фаолият" кафедраси.

Ўқув-амалий қўлланма ТДИУ Кенгашининг 2015 йил 30 августдаги 1-сонли қарори билан нашрга тавсия этилган.

ISBN 978–9943–4647–4–2

© "Fan va texnologiya" нашриёти, 2015.

КИРИШ

Агросаноат мажмуасининг таркибий қисмлари бўлган – қишлоқ хўжалиги ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш билан шуғулланувчи озиқ-овқат саноати Ўзбекистон иқтисодиётининг муҳим тармоқлари ҳисобланади. Бу тармоқлар аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига, қайта ишлаш саноати тармоқларини эса хомашёга бўлган талабини қондириш билан бирга мамлакатимизнинг экспорт салоҳиятини оширишга ва валюта маблағларини ишлаб топишга имкон яратади. Ўзбекистон Республикаси Президенти И.А.Каримов ўз маърузаларида таъкидлаганларидек: "Барчамиз яхши англаб олишимиз зарурки, ишлаб чиқаришни диверсификация қилмасдан туриб, ташқи бозорларга чиқиш ва маҳсулотларимизни сотиш борасидаги экспорт дастурини амалга ошириш, валюта даромадлари тушумини таъминлаш, юқори технологияларга асосланган янги ишлаб чиқаришни ва иш ўринларини ташкил этиш, пировард натижада ўз олдимизга қўйган юксак мақсадларимизга эришиш ҳақида сўз юритиш мумкин эмас.

Биринчи навбатда, жаҳон бозорида тенг рақобатлаша оладиган ва кейинги босқичда иқтисодий ўсишнинг, иқтисодиётни янада модернизация ва диверсификация қилишнинг локомотивига айланиши мумкин бўлган тармоқ ва корхоналарни жадал ривожлантириш ҳамда аниқ йўналтирилган ҳолда қўллаб-қувватлашни таъминлаш зарур[1]".

Ўзбекистон агросаноат мажмуаси улкан экспорт салоҳиятига эга бўлиб, бу серқуёш заминнинг табиий-иқлим шароити жаҳон бозорларида рақобатбардош бўлган мева ва сабзавотларни етиштиришга имкон яратади. Саховатли "ўзбек заминида етиштириладиган мева ва сабзавотлар юқори нуфузга эга бўлган ҳақиқий брендга – товар белгисига айланиб, бу маҳсулотларни

[1] Каримов И.А. 2015 йилда иқтисодиётимизда туб таркибий ўзгаришларни амалга ошириш, модернизация ва диверсификация жараёнларини изчил давом эттириш ҳисобидан хусусий мулк ва хусусий тадбиркорликка кенг йўл очиб бериш – устувор вазифамиздир. // "Халқ сўзи" газетаси, 2015 йил 21 январ.